

Lääkärit Ilman Rajoja Afganistanissa - Raportti Kunduz Afganistan

17.12.2021

Lämmin kiitos Helsingin seurakuntayhtymälle tuestanne Lääkärit Ilman Rajoja -järjestön ihmishenkiä pelastavaan työhön Afganistanissa. Lahjoituksenne on suunnattu traumasairaalamme (KTC) toimintaan Kunduzin maakunnassa. Raportoimme vuosittain, joten voimme toimittaa tarvittaessa lisätietoja vuoden 2022 puolella.

“Olemme erittäin kiitollisia lahjoituksista, joita suomalaiset ovat viimeisten kuukausien aikana antaneet afganilaisten tueksi. Olin avustustyöntekijänä maassa vuonna 2017 ja näin miten suuri merkitys päivittäisellä työllämme oli naisille ja lapsille. Tällä hetkellä on tärkeää, että riippumatonta ja puolueetonta humanitaarista apua voidaan lisätä, ja sen on mahdollista kaltaistenne lahjoittajien ansiosta.”

Linda Konate

Toiminnanjohtaja ja avustustyöntekijä

Lääkärit Ilman Rajoja

TRAUMAHOITOA KUNDUZIN MAAKUNNASSA AFGANISTANISSA

- Kohdeväestö:** Kunduzin provinssin sairaanhoitoa tarvitseva väestö. Maakunnassa asuu miljoona ihmistä.
- Henkilöstö:** KTC sairaalassa työskentelee 12 kansainvälistä ja 240 paikallisesti rekrytoitua henkilöä.
- Yhteistyökumppanit:** Terveysministeriö (MoH), Kunduzin aluesairaala (KRH), Just for Afghan Capacity and Knowledge (JACK) ja Humanity and Inclusion -järjestöt

Taustaa

Kunduzin maakunta sijaitsee Pohjois-Afganistanissa. Tämä miljoonan asukkaan maakunta on Afganistanin etnisesti monimuotoisin alue. Vuodesta 2007 lähtien Afganistanin islamilainen emiraatti (IEA eli Taleban) lisäsivät vaikutusvaltaansa maakunnassa ja vuonna 2015 Kunduzin kaupunki joutui Talebanin käsiin. Samana vuonna järjestömme 92-paikkainen sairaala tuhoutui pommi-iskussa.

Lääkärit Ilman Rajoja Afganistanissa - Raportti Kunduz Afganistan 17.12.2021

Jatkuvat vuosia kestäneet taistelut eri osapuolten ja ryhmittymien välillä sekä maan heikentynyt turvallisuustilanne johtivat lopulta Afganistanissa pitkään olleiden Yhdysvaltojen ja Naton joukkojen vetäytymiseen maasta. Vuonna 2021 taistelut lisääntyivät rajusti ja turvallisuus heikkeni huomattavasti myös Kunduzin maakunnassa. Loppukesästä Taleban otti haltuunsa Afganistanin tärkeimmät kaupungit ja valtasi pääkaupungin Kabulin. Maan presidentti Ghani pakeni maasta.

Vaikea humanitaarinen kriisi ja riittävän traumahoidon puute

Afganistanin toimimaton ja alirahoitettu terveydenhuoltojärjestelmä on lähes täysin riippuvainen ulkomaisista rahoittajista. Mikäli rahoitus vähenee, on pelkona, että maata kohtaa koko terveydenhuoltojärjestelmän täydellinen romahdus.

Esteitä ovat mm. sairaanhoidon korkeat kustannukset, heikko elintaso, pitkät etäisyydet ja aseelliset konfliktit. Ihmiset uskaltavat liikkua ja hakea sairaanhoitoa. Sairaaloihimme tulee paljon potilaita, koska muut terveyspalvelut ovat joko kokonaan suljettuja tai muutoin huonosti toimivia.

Kunduzin maakunnassa terveysministeriö tarjoaa perusterveydenhuoltoa, joka tulee alihankintana kansalaisjärjestöltä nimeltä Just for Afghan Capacity and Knowledge (JACK). Terveysministeriö tarjoaa terveydenhuoltoa myös Kunduzin aluesairaalassa. Joidenkin muiden kansainvälisten kansalaisjärjestöjen lisäksi useat lääkärit tarjoavat konsultaatioita yksityisillä klinikoilla, mutta suurimmalla osalla väestöstä tähän ei luonnollisesti ole varaa.

Kunduzin alueella on suuri vaje traumahoidon saatavuudessa. Kirurgien ja anestesia-lääkärien osuus potilasta kohden asettaa Kunduzin alimmalle tasolle Afganistanin viiden maakunnan joukossa (katso kaavio kirurgit ja kirurgiset hoitajat).

Surgeons & Surgical Nurses (Top Five Districts)

Province	City	Female	Male	Total
Kabul	Kabul	111	484	595
Kandahar	Kandahar	15	109	124
Nangarhar	Jalalabad	12	73	85
Balkh	Mazar-e-Sharif	18	36	54
Kunduz	Kunduz	10	40	50

Tilanne Kunduzissa – jatkuva epävarmuus ja muut haasteet

Kunduzissa käytännössä Lääkärit Ilman Rajoja -järjestö on ainoa taho, joka pystyy tarjoamaan ihmishenkiä pelastavaa traumahoitoa maksutta. Vaikka julkisella puolella terveydenhuolto on maksutonta, lääkkeet ja muut lääkinnälliset tarvikkeet puuttuvat. Myös terveydenhoitohenkilöstön määrä on aivan liian vähäinen tarpeeseen nähden.

Epävarmuutta ovat vuosien varrella aiheuttaneet valtataistelut, rikollisuus ja väkivaltaisuuudet. Myös kotitapatukset ja liikenteessä sattuneet onnettomuudet ovat lisänneet traumapotilaiden määrää.

Lääkärit Ilman Rajoja traumaohjelma Kunduzissa ja uusi sairaala

Kunduzin traumakeskuksen avaaminen suunniteltiin alun perin vuoden 2020 kolmannelle neljännekselle, mutta se viivästyi Covid-19-pandemian vuoksi. Traumakeskus avautui lopulta

Lääkärit Ilman Rajoja Afganistanissa - Raportti Kunduz Afganistan

17.12.2021

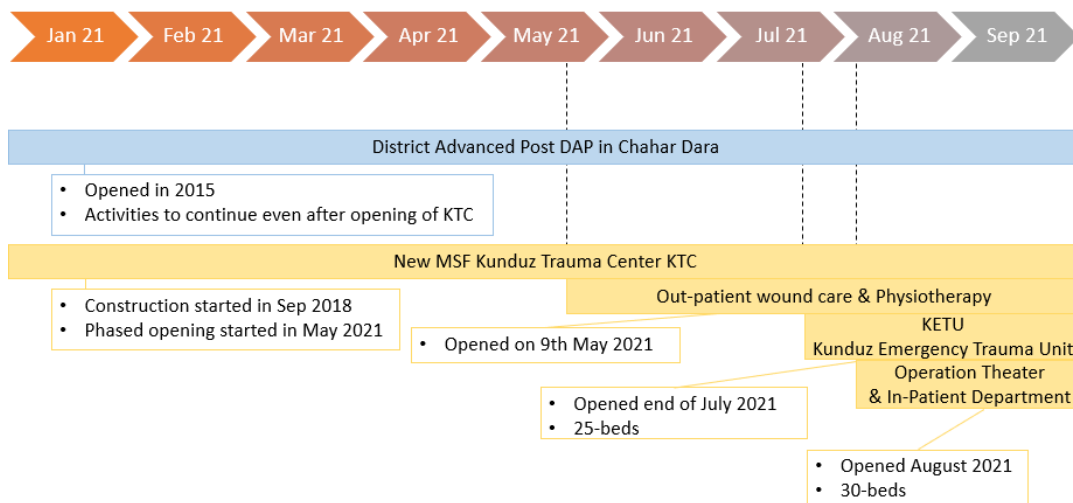
toukokuussa 2021, jolloin haavahoidon ja fysioterapian poliklinikat vastaanottivat ensimmäiset potilaansa. Koska taistelut jatkuivat vuoden 2021 aikana ja sairaanhoidon tarpeet kasvoivat, tiimin piti nopeuttaa kirurgisten toimenpiteiden aloittamista ja perustaa tilapäinen 25 hengen traumayksikkö. Lopulta kun konflikti laantui, onnistuimme avaamaan koko sairaalan.

Tällä hetkellä sairaalassa on ensiapuosasto, yksi leikkaussali, teho-osasto, laboratorio, röntgen, avohoito-, haavanhoito- ja fysioterapiaosasto. Tarjoamme myös mielenterveystukea potilaille.

Kunduzin traumakeskus on monimuotoinen sairaanhoitolaitos, joka tarjoaa alueelle korkeatasoiset sairaanhoitopalvelut ja kattavan traumahoidon. Lääkäripalvelut keskittyvät vakaviin, korkeatasoista hoitoa vaativiin traumapotilaisiin, ja paikallisesti rekrytoidun henkilöstön koulutukseen panostetaan paljon. Kehitämme myös yhteistyötä viranomaisten ja muiden alueen sairaanhoidollisten toimijoiden kanssa.

Tavoitteenamme on vähentää traumapotilaiden kuolleisuutta ja sairastuvuutta Kunduzin maakunnassa ja tarjota maksutonta korkealaatuista elämää ja rajoja säästävää traumahoitoa. Sairaalan kapasiteetti on tällä hetkellä 30 vuodepaikkaa, mutta sen on tarkoitus kasvaa 51 vuodepaikkaan myöhemmin.

Kunduzin traumakeskuksen odotetaan toimivan 10 vuotta. Tänä aikana toimimme täydentävästi aluesairaalan kanssa ja olemme vahvasti mukana lääkintähenkilöstön osaamisen kehittämisessä. Seuraamme myös tiiviisti terveydenhuollon rahoituksen muutosta, uusien terveydenhuollon toimijoiden saapumista tai lähtemistä sekä jatkamme yhteistyötä terveysministeriön kanssa.

Lääkärit Ilman Rajoja
Kumpulantie 5, 5 krs.
00520 Helsinki
Finland
p. 044 741 2000
info@laakaritilmanrajoja.fi